

Jeroen Kester
14 oktober 2020

Onderzoek: 10 jaar premier Rutte

Samenvatting

Nederland nog niet Rutte-moe: ruime helft vindt kabinet Rutte IV acceptabel

Weer een kabinet met Rutte als premier? 53 procent van de mensen in het land zou dat acceptabel vinden. Ook zouden de meeste kiezers ermee instemmen als hun voorkeurspartij coalitiepartner wordt met Rutte als premier.

Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder 27.000 leden van het Opiniepanel. Op de dag dat hij Rutte zijn tienjarig jubileum als premier viert, zou 53 procent het acceptabel vinden als hij ook in het volgende kabinet minister-president wordt. Zij zien in Rutte een voorman die rust, stabiliteit en ervaring brengt: "Alles om ons heen is al zo heftig in beweging, Rutte zorgt tenminste voor kalmte en stabiliteit", aldus een ondervraagde.

De meeste kiezers houden er sterk rekening mee dat Rutte na de verkiezingen van maart weer het Torentje gaat bewonen. 58 procent verwacht dat dat gaat gebeuren en Rutte de langstzittende minister-president van Nederland wordt. Op dit moment is Ruud Lubbers dat nog, met 11 jaar en 291 dagen aan de macht.

Samenwerken in Rutte IV

Ook regeren met de premier is blijkbaar nog geen taboe voor de meeste kiezers. 63 procent vindt het acceptabel als hun partij aan een volgend kabinet zou deelnemen met daarin Rutte als premier. Bij huidige coalitiekiezers ligt dat cijfer nog veel hoger. Minstens 85 procent van de CDA-, D66- en CU-kiezers zou dat oké vinden.

Maar ook grote groepen oppositiekiezers kunnen ermee leven als hun partij toetreedt tot een volgend kabinet met Rutte als voorman. Zelfs een meerderheid van de FVD- en PVV-kiezers, op dit moment Ruttes grootste criticasters, zouden daarmee instemmen. Enerzijds hopen zij dat Rutte dan opschuift naar rechts, maar deze kiezers noemen het ook "ondemocratisch om een partij of politicus van tevoren uit te sluiten. Dat gebeurt nu al te vaak", aldus een FVD-stemmer. Alleen voor een meerderheid van de SP- en PvdD-kiezers is deelname van hun partij aan Rutte IV een 'no go'.

10 jaar pieken en dalen

Kiezers zijn niet alleen positief over de toekomst van Rutte. Een ruime meerderheid (63 procent) vindt dat hij het de afgelopen 10 jaar goed heeft gedaan. Gemiddeld krijgt de premier een 6,2 als eindcijfer. En Rutte doet het nog altijd goed bij veel mensen.

57 procent heeft op dit moment vertrouwen in de premier. Een bovengemiddelde score, is te zien in de draagvlakcijfers van de afgelopen 10 jaar. Alleen vlak na de MH17-ramp in 2014 en, recenter, in de eerste golf van de coronacrisis kende zijn imago hogere pieken. Op beide meetmomenten stond driekwart achter de premier.

Kabinet Rutte 1 minst populair

De diepste deuk in zijn imago loopt hij op in 2013, wanneer hij bekend maakt de financiële crisis van die tijd te lijf te willen gaan door miljarden te bezuinigen. Resultaat: slechts 16 procent steunt hem nog. Een valse start voor zijn tweede kabinet.

Maar het is kabinet Rutte 1 dat het minst populair is bij mensen in het land. Een samenwerking met het CDA en gedooghulp van Wilders zijn PVV dat geen lang leven beschoren was. Kabinet Rutte Rutte 3 heeft het volgens de meesten beste gedaan.

Verleden Rutte

Meerderheid: Rutte heeft het goed gedaan als premier

Mark Rutte is 10 jaar premier van Nederland. In 2010 leidde hij samen met het CDA en gedoogsteun van de PVV een minderheidskabinet. Na de val van Rutte 1 werd de VVD bij de verkiezingen van 2012 weer de grootste en werd Rutte opnieuw premier. Dit keer met de PvdA van Diederik Samsom. Dit kabinet, dat Nederland door een zware economische crisis moest leiden, zat de volledige regeertermijn uit. Na een nieuwe verkiezingswinst in maart 2017 ging Rutte een coalitie met het CDA, D66 en de ChristenUnie aan. Met deze partijen probeert hij Nederland door de coronacrisis te leiden.

Afgezien van je eigen stemgedrag, hoe vind je dat Mark Rutte het de afgelopen 10 jaar heeft gedaan als premier van Nederland?

Zeer goed 23%
Redelijk goed 40%
Redelijk slecht 17%
Zeer slecht 18%
Weet niet / geen mening 1%

En als je denkt aan zijn optreden als premier in de afgelopen 10 jaar, welk rapportcijfer zou je Mark Rutte dan geven?

Geef een cijfer tussen de 1 en 10
Gemiddelde: 6,2
Mediaan: 7

Als je moet kiezen, welk kabinet-Rutte van de afgelopen 10 jaar heeft het volgens jou het beste gedaan?

Rutte 1 (VVD, CDA, PVV): 14%
Rutte 2 (VVD, PvdA): 18%
Rutte 3 (VVD, CDA, D66, CU) 31%
Weet niet / geen mening 36%

En welk kabinet het minste?

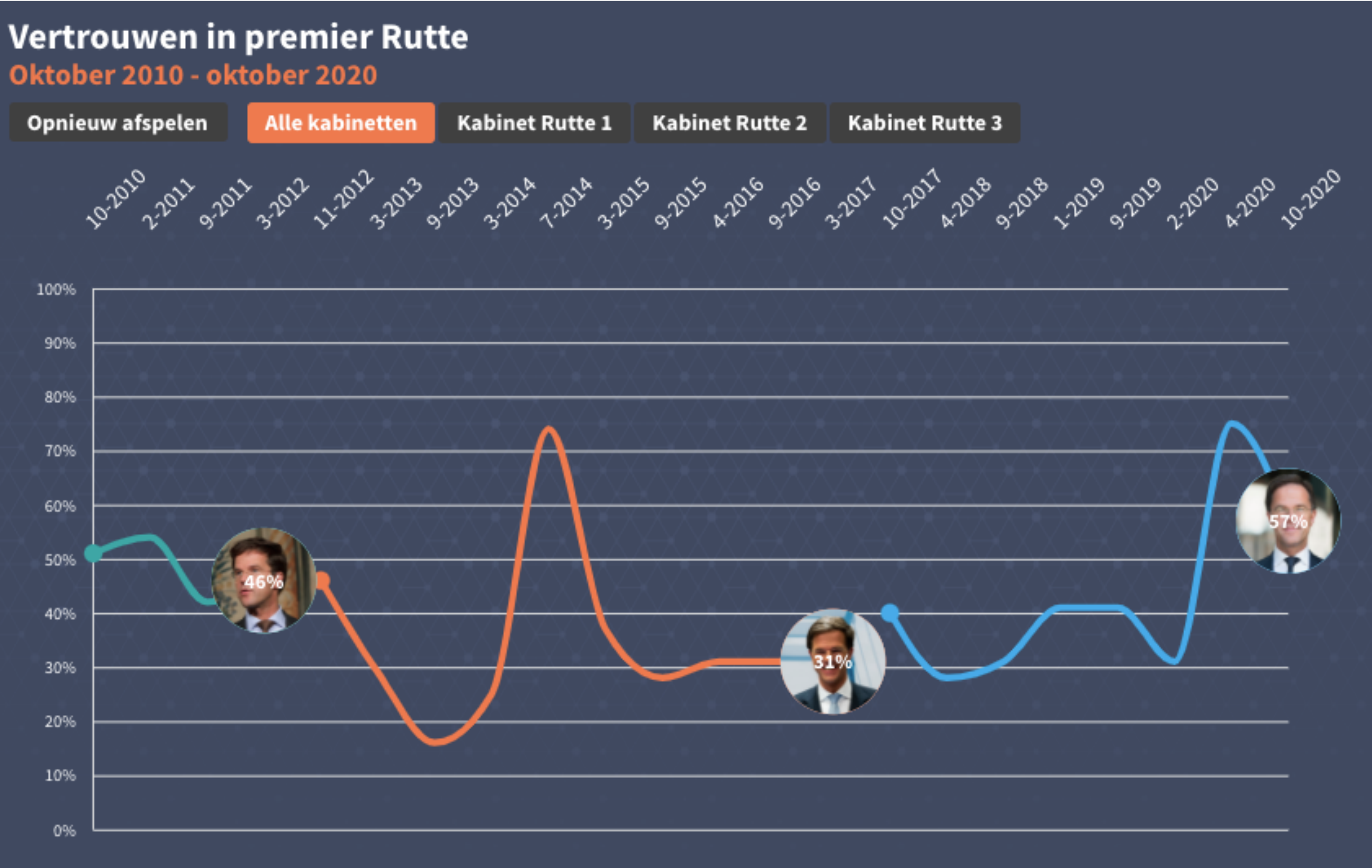
Rutte 1 (VVD, CDA, PVV) 40%
Rutte 2 (VVD, PvdA) 10%
Rutte 3 (VVD, CDA, D66, CU) 24%
Weet niet / geen mening 25%

Hoeveel vertrouwen heb jij erin dat Mark Rutte zijn werk als premier goed doet?

Heel veel 20%
Redelijk veel 37%
Niet zoveel 19%
Helemaal geen 22%
Weet niet / geen mening 1%

Verleden Rutte

10 jaar vertrouwen in premier Rutte

Huidige optreden Rutte

Rutte flexibel en gewoon maar geen man van zijn woord

Ook kondigde het kabinet strengere bezoekregels voor binnen en buiten aan.
Vind jij deze maatregelen een goede of een slechte zaak?

	Wel	Niet	Weet niet
Heeft een visie voor Nederland	44%	46%	10%
Is flexibel	66%	26%	8%
Is idealistisch	40%	45%	15%
Is oplossingsgericht	59%	34%	7%
Is gewoon gebleven	70%	21%	9%
Is er voor alle Nederlanders	37%	55%	8%
Kan ik me als persoon mee identificeren	30%	60%	10%
Is een man van zijn woord	22%	62%	16%

Visie

Premier Rutte heeft meermalen aangegeven geen visie te hebben voor Nederland en die ook niet te willen hebben. "Visie is als de olifant die het uitzicht belemmert", aldus de premier. Volgens bekenden van de premier is Rutte eerder een pragmaticus: hij denkt liever in oplossingen dan in idealen. Andere politici uitten kritiek op de uitspraak en vinden dat een premier een visie moet hebben om mensen mee te nemen in een gewenst toekomstbeeld van Nederland.

In hoeverre vind je het belangrijk dat een premier een visie voor Nederland laat zien?

Zeer belangrijk 48%
Redelijk belangrijk 36%
Niet zo belangrijk 10%
Helemaal niet belangrijk 1%
Weet niet / geen mening 5%

Taalgebruik

In zijn tijd als premier heeft premier Rutte uitspraken gedaan waar veel over te doen was. Zo zei hij in 2017 "pleur op" tegen Turkse demonstranten die journalisten wegjoegen en wilde hij in 2019 mensen die met Oud en Nieuw ambulancepersoneel belaagden "persoonlijk in elkaar slaan". Twee weken geleden zei hij in een interview dat voetbalsupporters "gewoon hun bek moesten houden" nadat zij tegen de coronaregels in zongen en juichten in een stadion.

Vind jij het over het algemeen wel of niet kunnen dat Rutte zulke uitspraken doet als premier van Nederland?

Moet wel kunnen 61%
Moet niet kunnen 34%
Weet niet / geen mening 5%

Rutte als mens

Meerderheid heeft geen goed beeld van Rutte als mens

Ook is bekend van premier Rutte dat hij privé zaken niet graag deelt met het publiek. Hij praat vrijwel niet in het openbaar over zijn directe familie en ook over zijn relaties laat hij weinig los. Wel praat hij geregeld over zijn vriendenkring en andere privé zaken, zoals zijn vakanties.

In hoeverre heb je een beeld van wie Mark Rutte is als mens?

- Een heel duidelijk beeld 8%
- Een redelijk duidelijk beeld 29%
- Niet zo een duidelijk beeld 34%
- Geen duidelijk beeld 26%
- Weet niet / geen mening 3%

Heb je als burger wel of geen behoefte om meer te weten van het privéleven van Rutte?

- Heb ik wel behoefte aan 10%
- Heb ik geen behoefte aan 86%
- Weet niet / geen mening 4%

In sommige landen hebben de partners van leiders een diplomatiek of maatschappelijke rol. Zo zetten ze zich in voor goede doelen of gaan ze mee op staatsbezoek. Premier Rutte heeft voor zover bekend geen (liefdes)partner en laat zich in het openbaar ook niet uit over zijn liefdesleven.

In hoeverre vind je het in principe belangrijk dat een premier van Nederland een partner heeft?

- Zeer belangrijk 5%
- Redelijk belangrijk 6%
- Niet zo belangrijk 26%
- Helemaal niet belangrijk 61%
- Weet niet / geen mening 3%

De volgende vraag is misschien wat anders dan andere vragen, maar gebruiken we om in te schatten wat je van Mark Rutte als mens vindt.

Als je denkt aan Mark Rutte als persoon en zijn eigenschappen: zou je de volgende privé zaken bij wijze van spreken wel of niet aan hem toevertrouwen of met hem kunnen doen?

	Wel	Niet	Weet niet
Je huis laten verkopen	43%	44%	13%
Hem geld uitlenen	43%	47%	10%
Je geld laten beleggen	21%	62%	17%
Laten bemiddelen in een familieruzie	39%	49%	12%
Je echtscheiding laten regelen	23%	61%	16%
Een biertje / drankje mee drinken	64%	29%	6%
Op je huisdier laten passen tijdens je vakantie	43%	44%	13%
Je sportteam laten coachen	36%	49%	15%

Toekomst Rutte

Ruim de helft vindt kabinet Rutte-IV acceptabel

De volgende vragen gaan over de toekomst van Mark Rutte. Het is nog niet bekend of hij bij de komende verkiezingen weer VVD-leider wil zijn.

Verwacht je wel of niet dat Mark Rutte in het volgende kabinet weer premier wordt?

Dat verwacht ik wel 58%

Dat verwacht ik niet 27%

Weet niet / geen mening 15%

Stel dat hij zich weer verkiesbaar stelt en de VVD bij de volgende verkiezingen weer de grootste partij wordt:

Is het voor jou wel of niet acceptabel als Mark Rutte na de volgende verkiezingen weer premier van Nederland wordt?

Wel acceptabel 53%

Niet acceptabel 40%

Weet niet / geen mening 7%

Zijn er op dit moment politici die volgens jou geschikter zouden zijn dan Mark Rutte om na de verkiezingen premier van Nederland te worden of niet? Zo ja, kun je de meest geschikte daarvan noemen?

Ja 41%

Nee, Rutte is het meest geschikt

Weet niet / geen mening

De volgende vraag is alleen gesteld aan mensen die een andere partij zouden stemmen dan de VVD als er nu verkiezingen zouden zijn.

Stel, de VVD wordt de grootste partij bij de volgende verkiezingen:

Vind je het wel of niet acceptabel dat de partij van jouw huidige keuze in een volgend kabinet gaat samenwerken waar Rutte premier wordt?

Wel acceptabel 63%

Niet acceptabel 26%

Weet niet / geen mening 11%

Ruud Lubbers is tot nu toe met 11 jaar en 291 dagen de langstzittende premier van Nederland. Mark Rutte komt met 10 jaar op de tweede plaats.

Verwacht je wel of niet dat Rutte Lubbers voorbij gaat en de langstzittende premier van Nederland wordt?

Dat verwacht ik wel 58%

Dat verwacht ik niet 22%

Weet niet / geen mening 21%

Ondervraagden die 'ja' aanvinken, noemen een grote verscheidenheid aan andere politici die zij geschikter vinden als premier. Veel genoemd zijn: Kaag, Asscher, Hoekstra, Wilders, Baudet. Kiezers noemen vooral hun eigen partijleider/lijsttrekker, waardoor Rutte het meest gedragen lijkt als volgende premier.

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden van 8 tot en met 13 oktober 2020. Aan het onderzoek deden 27.286 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Het Opiniepanel bestaat uit 70.000 leden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester:
jeroen.kester@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

